

Regelbunden tillsyn i Silverdalens skola i Hultsfreds kommun

Delbeslut

Delbeslut

Regelbunden tillsyn i Silverdalens skola
Hultsfreds kommun
Datum 2009-11-25
Dnr 43-2009:2136

Rektorn vid Silverdalens skola
Karlavägen 6
577 51 Hultsfred

Regelbunden tillsyn i Silverdalens skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Hultsfreds kommun under hösten 2009. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Silverdalens skola den 13 oktober 2009.

Varje skola får efter besöket ett beslut (delbeslut) där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i ett kommunbeslut (slutligt beslut). Delbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till kommunbeslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter fattat kommunbeslut.

Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Silverdalens skola, dels den information som samlats in under besöket. I Silverdalens skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal, och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Silverdalens skola

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	9
Grundskola	55

Källa: Skolans egna uppgifter, 2009-10-19

Silverdalens skola är belägen c:a 1 mil utanför Hultsfreds centralort i Silverdalens tätort. Skolan har två byggnader. Den ena byggnaden är uppförd på 1930-talet, den andra på 1950-talet.

Silverdalens skola är en skola med förskoleklass (F), en klass för årskurs 1–3 och en klass för årskurs 4–6. Läsåret 2009/2010 har skolan 64 elever från de bägge skolformerna. Lärarna är organiserade i ett arbetslag.

I rektors ansvarsområde ingår även ledning för förskolor och fritidshem.

Förskoleverksamheten och skolbarnomsorgen granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Skolinspektionens delbeslut med anledning av den regelbundna tillsynen i Silverdalens skola

Silverdalens skola redovisar elevernas måluppfyllelse i varje årskurs i alla ämnen. En sammanställning av resultaten visar på att flera elever i årskurs 5 inte når målen för ämnena svenska, engelska och matematik. Pojkar uppvisar svagare måluppfyllelse än flickor. För samtliga övriga ämnen i årskurs 5 redovisar skolan en måluppfyllelse om 100 procent. För årskurs 3 visar resultaten på att flera elever inte når målen i matematik och svenska. Även här uppvisar pojkar svagare måluppfyllelse än flickor.

Vid sidan av kunskapsresultaten behövs enligt Skolinspektionens bedömningar åtgärder inom nedanstående bedömningsområden:

- Anpassning av verksamheten till elevernas behov (1.5.2, 1.5.3)
- Normer och värden i studiemiljö och samvaro (2.1.3)
- Tillgång till likvärdig utbildning (3.1.2, 3.1.3)
- Kvalitetsarbete (3.4.1, 3.4.2)

Rektor och huvudman har ett ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag Skolinspektionens slutliga beslut avseende Hultsfreds kommun meddelas.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Skolan ska enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2 Kunskaper, ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem.

Skolan gör sammanställningar på elevnivå av måluppfyllelse i alla ämnen och i alla årskurser. På grund av att sammanställningarna baseras på för få individer presenteras inte skolans statistik i rapporten. Följande kan ändå sägas om resultaten:

En sammanställning av resultaten visar på att flera elever i årskurs 5 inte når målen för ämnena svenska, engelska och matematik. Pojkar uppvisar svagare måluppfyllelse än flickor. För samtliga övriga ämnen i årskurs 5 redovisar skolan en måluppfyllelse om 100 procent. För årskurs 3 visar resultaten att flera elever inte når målen i matematik och svenska. Även här uppvisar pojkar svagare måluppfyllelse än flickor.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs så att alla elever ges förutsättningar för att nå lägst målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

4 (11)

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 4 kap. 1 § skollagen framgår att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Av 5 kap. 2 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Av 5 kap. 4 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska ges stödundervisning, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts vid slutet av det tredje, det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. Stödundervisning kan anordnas antingen i stället för utbildning enligt timplanen eller som ett komplement till sådan utbildning.

På Silverdalens skola ges särskilt stöd till de elever som så behöver inom ämnena svenska, engelska och matematik. Av dokument och intervjuer framgår att elever i lägre årskurser riskerar att inte uppnå målen i årskurs 5. Särskilt stöd ges inte i andra ämnen där så behövs. Anledningen till detta uppges vara att god kunskap i svenska behövs som förkunskap till de andra ämnena. Därför har stöd prioriterats i ämnet svenska.

På Silverdalens skola finns elever som behöver studiehandledning på modermålet men som ändå inte får denna form av stöd.

Skolinspektionen bedömer att Silverdalens skola behöver ge särskilt stöd till elever i de ämnen där eleverna riskerar att inte nå målen. Stödet ska utgå från en utredning som kartlagt elevens behov.

Skolinspektionen bedömer dessutom att studiehandledning på modermålet ska ges till de elever som behöver sådant stöd.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Hultsfreds kommun har upprättat en likabehandlingsplan som är generell och gäller för alla kommunens förskolor och grundskolor. I denna plan anges att varje enhet ska upprätta en lokal likabehandlingsplan som bilaga till den övergripande. Silverdalens skola har ingen lokal plan mot kränkande behandling. Därmed saknar skolan en plan där bland annat de planerade insatserna för att förebygga kränkande behandling utgår från en kartläggning och analys av skolans aktuella situation.

Skolinspektionen bedömer att Silverdalens skola behöver ta fram en plan mot kränkande behandling som följer lagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter**3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). I bilaga 3 till skollagen anges att vid skolans val får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Silverdalens skola bedriver undervisning inom social och emotionell träning (SET) som skolans val utan att särskild tid avsatts i skolans timplan. Vidare framgår det inte i timplanen vilka ämnen undervisning i SET motsvarar. Av den timplan som gäller för undervisningen i Silverdalens skola framgår inte i vilken omfattning eleverna erbjuds undervisning i ämnet teknik. Eleverna på skolan undervisas dock i ämnet. Skolan har inte i skolans timplan synliggjort ämnet teknik och därmed inte heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Skolinspektionen bedömer att åtgärdas behöver vidtas så att skolans timplan överensstämmer med den undervisning som bedrivs. Vidare ska det av timplanen framgå vilka ämnen undervisningen i SET är en del av.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Elever på Silverdalens skola som bedömts ha rätt till undervisning i svenska som andraspråk undervisas i ämnet svenska. Dessutom får dessa elever stöd i svenska, vilket skolan betecknar som svenska som andraspråk. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att undervisning i svenska som andraspråk bedrivs som eget ämne. Ämnet kan inte utgöra stöd- undervisning till ämnet svenska.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan utarbetas samt att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Silverdalens skola följer upp elevernas kunskapsresultat eleverna på individnivå i samtliga ämnen. Kunskapsresultaten finns också sammanställda på skolnivå i samtliga ämnen. Skolan har dock inte systematiskt utvärderat och analyserat skolans kunskapsresultat i samtliga ämnen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ansvar för att utvärdera och analysera kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 3 och årskurs 5. Utvärderingen av kunskapsresultaten syftar till att skolan ska få ett viktigt redskap som kan användas så att skolan utvecklas. Sådan utveckling syftar till att nå ökad måluppfyllelse. Skolinspektionen vill också framhålla att det är positivt att skolan arbetat med att ta fram sammanställningar av resultaten för varje årskurs och ämne. Sammanställningarna av resultaten ger en god grund att stå på inför framtida utvärderingar.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen för Silverdalens skola uppfyller i huvudsak författningarnas krav. I kvalitetsredovisningen dokumenteras bara kunskapsresultatet i svenska, engelska och matematik. Kvalitetsredovisningen har inte heller utarbetats under medverkan av elever och föräldrar. Skolinspektionen bedömer att skolan i sin kvalitetsredovisning måste redovisa en uppföljning och utvärdering av fler ämnen än svenska, engelska och matematik. Dessutom ska kvalitetsredovisningen utarbetas under medverkan av skolans elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Undervisningsrådet Johan Nilsson samt utredaren Lena Stadler har deltagit i ärendets slutliga handläggning.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Fredrik Bonander
Utredare

Kopia till
Hultsfreds kommun